

TÁJÉKOZTATÁSI RENDSZEREK

Hálózatok, regionális rendszerek*Lásd 42, 47***Egészségügyi tájékoztatás***Lásd 25***Könyvtártudományi, informatikai tájékoztatás***Lásd 64***Oktatás információ-ellátása****05/071**

WILLIAMS, Lisa M. – CODY, Sue Ann – PARNELL, Jerry: Prospecting for new collaborations: mining syllabi for library service opportunities = J. Acad. Librariansh. 30.vol. 2004. 4.no. 270-275.p. Bibliogr. a jegyzetekben.

Az online oktatási és könyvtári-tájékoztatói információk közös honlapjának kialakítása egy főiskolai könyvtárban; új együttműködési lehetőség a tanszékekkel

Főiskolai könyvtár; Honlap; Oktatás információellátása; Online információkeresés

Ma már kezd általánossá válni, hogy a felsőoktatási intézmények tananyagaikat elérhetővé teszik az interneten. A felsőoktatási könyvtárak ezeket elemezve népszerűsíthetik szolgáltatásaikat, és együttműködést kezdeményezhetnek az oktatókkal.

A University of North Carolina, Wilmington (UNCW) könyvtárában a hallgatóktól megkívánják könyvtárhasználatot; ezt jellege és szintje szerint a következőképpen csoportosították (a zárójelben a százalékos megoszlás):

- kötelező könyvtárhasználat a (nyomtatott, elektronikus és audiovizuális) törzsállomány igénybe vételével (18%, 15 szakterületen);
- fakultatív – a törzsállományt tekintve (2%);
- könyvtárhasználat projektek, kutatási jelentések elkészítéséhez (41%, 30 szakterületen);
- csoportos projektek, könyvismertetések elkészítése céljából (16%);
- fakultatív könyvtárhasználat pl. plusz kredit elnyerésére (12%);
- a törzsállományon kívüli anyag fakultatív használata (11%).

A tantervek közül a web ingyenesen használható részen elérhetőket gyűjtötték be. Több, mint három ezer tárgy tantervét elemezték az UNCW-n választható kétezer kurzus anyagából. 828 online tanterv közül 253 bizonyult értékelhetőnek.

Az online tantervvel rendelkező szakterületek közül a legnagyobb mértékű könyvtárhasználatot a kommunikációs, a filozófiai és vallási, pedagógiai, pszichológiai, közgazdasági és vezetéstudományi kurzusok írták elő. 161 tárgy keretében kaptak a hallgatók bevezetést a könyvtárhasználatba, de ezeknek a tárgyaknak a zöme nem rendelkezett online tantervvel.

A tantervek elemzését követően tanulmányozták a kötelező olvasmányok jegyzékeit és a diákok számára kiírt feladatokat is. Külön forrásokat mozgósítottak a hiányokat pótló és az állományt frissítő beszerzésekre. Az oktatókat tájékoztatták a könyvtári lehetőségekről, és meghallgatták véleményüket.

Az online tantervekből hasznos információkat merítettek a könyvtári kalauzok frissítéséhez, amit az oktatókkal együttműködve végeztek el. Készítettek az egyes kurzusokhoz kapcsolódó és egyszerre több kurzust átfogó összeállításokat, az adatbázisok használatának tudnivalóit „élő” példákkal egészítették ki, és szakirodalmi kalauzokat szerkesztettek az egyes tanszékek vagy oktatási programok igényeihez igazodva.

Korábban kétfajta könyvtárhasználati képzést szerveztek: egyszeri bevezető képzést a tanterv keretében és eseti, személyes konzultációt, például dolgozatok megírásához, a tanórákon kívül. Ez utóbbi formát jobban az egyes kurzusokhoz igazították, és a hagyományos képzés helyett, vagy azt kiegészítendő kínálják a hallgatóknak. Új formaként a tanórák keretében a könyvtáros tíz percet kap arra, hogy áttekintést adjon, mit nyújt a könyvtár, és biztassa a hallgatókat a többi képzési formában való részvételre.

Bár az oktatók jól ismerik tudományterületük tájékoztató forrásait, az interdiszciplináris témáknál szükségük van a határterületek adatbázisainak megismerésére. Új adatbázisokra, a távoli hozzáférés fortélyaira fel kell hívni a figyelmüket, hasonlóképpen a szakdolgozatok, disszertációk megírásához szükséges általános segédletekre.

A vizsgálat végén úgy határoztak, hogy az egyes tárgyak számára saját weboldalt hoznak létre, amely „mindent egy helyen” jelszóval a könyvtár információs forrásait, az oktatók elérhetőségi adatait és az általuk készített dokumentumokat, valamint a tanszékek weblapjait egyszerű, könnyen használható formában teszi elérhetővé. A szolgáltatást Syllabus Plus-nak nevezték el, és minimális személyzeti ráfordítással, hallgatók bevonásával igyekeznek üzemeltetni. Az oktatók érdeklődéssel fogadták a szolgáltatást, szívesen együttműködnek a könyvtárosokkal, és ez a könyvtár szolgáltatásainak használatán is megmutatkozik.

(Hegyközi Ilona)

05/072

NITECKI, Danuta – RANDO, William: A library and teaching center collaboration to assess the impact of using digital images on teaching, learning and library support = VINE. 34.vol. 2004. 3.no. 119-125.p.

Egy egyetem könyvtárának és oktatási központjának együttműködése a digitális képek oktatási, kutatási és szolgáltatási hatásának felmérésére

Egyetemi könyvtár; Elektronikus dokumentum; Fejlesztési terv; Felmérés [forma]; Képanyag; Oktatás információellátása

Ismerteti a Yale egyetem elektronikus könyvtári programját, és összefoglalja az első év együttműködésre alapuló kutatási módszereit és a kezdeti eredményeket. Arra a következtetésre jut, hogy a program több szempontból is hasznos volt; egyrészt gyakorlati tapasztalatokat eredményezett az elektronikus könyvtáraknak a tanulásban, oktatásban és a szolgáltatások támogatásában játszott szerepéről, másrészt sikerült kifejleszteni egy olyan modellt, amely hasznos tudnivalókkal egészítette ki a hasonló felmérő programok eredményeit.

(Autoref.)